

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У НИШУ
24Уж 11/24
Дана: 11.06.2024. године
Н и ш

1556
Република Србија
ГРАД НИШ
ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
Бр. 013-815/2024
12.6.2024
— Н И Ш —

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У НИШУ у већу састављеном од судија Томислава Трајковића, председника већа, Милене Симоновић и Горана Спасића, чланова већа, са записничарем - судијским помоћником Александром Цекићем, одлучујући о жалби Подносиоца изборне листе „Бирамо Ниш-Ђорђе Станковић“, Коалиције ”Бирамо Ниш”, коју заступа Милош Нешић из Ниша, Трг Републике број 6, изјављеној против решења Градске изборне комисије Ниш бр. 013-655/2024 бод 07.06.2024.године, у правној ствари заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 11.06.2024. године у 13,45 часова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ жалба и **ПОНИШТАВА** решење Градске изборне комисије Ниш бр. 013-655/2024 од 07.06.2024.године.

Образложење

Решењем Градске изборне комисије Ниш бр. 013-655/2024 од 07.06.2024.године у ставу првом диспозитива одбачен је приговор Коалиције “Бирамо Ниш” број 013-595/2024 од 5.6.2024.године, који је поднело овлашћено лице Милош Нешић из Ниша, као неразумљив. У ставу другом диспозитива решења је одлучено да се решење објављује на веб презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом, поднетој Вишем суду у Нишу, преко Градске изборне комисије Ниш заведеном под бројем 013-696/2024 дана 09.06.2024. године у 10,37 часова, која је достављена Вишем суду од стране Градске изборне комисије Ниш дана 10.06.2024. године у 10,18 часова, са списима предмета, подносилац жалбе је оспорио законитост решења, наводећи да у поступку доношења одлуке није поступљено по правилима поступка, није правилно примењен закон и чињенично стање је нетачно утврђено. Наведено је да Градска изборна комисија, подносиоцу приговора

приликом предаје није указала да је приговор неразумљив, нити га је обавестила на који начин да уреди поднети приговор, а што је била дужна у складу са одредбом чл. 59. Закона о општем управном поступку. Подносилац приговора је поднеском који је заведен у Градској изборној комисији дана 07.06.2024. године под бројем 013-639/2024 уредио поднети приговор у погледу означавања броја изборног места и назива општине којој припада, а у вези ког захтева измену записника о раду бирачког одбора чиме је техничка грешка из поднетог приговора исправљена. Посебно је истакнуто да захтев из последњег става поднетог приговора (предлог одлуке) и то да Градска изборна комисија Ниша усвоји приговор и решењем измени записник о раду бирачког одбора са одређеног бирачког места не представља обавезну садржину приговора предвиђену чл. 81. Закона о локалним изборима, нити такав предлог на било који начин обавезује изборну комисију приликом одлучивања. Закон о локалним изборима је у том делу јасан, недвосмислен, као и судска пракса, те уколико приговор садржи јасан и разумљив предмет – тачан назив одлуке, уз означање доносиоца, датума доношења и броја под којим је заведена одлука ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео ако се приговором оспорава радња у изборном поступку, што је и самој Градској изборној комисији Ниш неспорно, онда нема говора о томе да је приговор неразумљив. Дужност Градске изборне комисије Ниш, по изјављеном приговору, је била да утврди да ли изборни материјал на бирачком месту број 25 у Градској општини Палилула садржи јасно описане неправилности из поднетог приговора и да зависно од утврђеног чињеничног стања донесе одговарајућу одлуку и то једну од две које закон предвиђа. Техничке грешке које су се првобитно поткрале у приговору, због непознавања права од стране подносиоца приговора и кратких рокова за подношење приговора који су додатно скраћивани злонамерним поступањем секретара и председнице Градске изборне комисије, које су на све начине успеле да скрате време за преглед изборног материјала не може да утичу на разумљивост предмета приговора као обавезног елемента из чл. 81. ст. 1. тач. 6. Закона о локалним изборима, тим пре што је техничка грешка исправљена поднеском од 07.06.2024. године, који је Градској изборној комисији предат најмање 4 сата пре одлучивања о поднетом приговору, што се може утврдити увидом у пријемни штампил на истом. У складу са одредбом чл. 97. Закона о општем управном поступку, подносилац има право да до обавештења о решењу измени свој захтев иако није био у обавези да такав захтев и постави, а камоли да исправи техничку грешку, те је нејасно због чега је приговор одбачен и зашто поднесак није третиран у складу са законом. У вези са наведеним позвао се на одлуку Управног суда 21У.10722/14 од 23.01.2017. године и друге. У побијаном решењу нигде се не образлаже да је техничка грешка у поднетом приговору који се одбацује као неразумљив исправљен поднеском од 07.06.2024. године, па је нејасно због чега Градска изборна комисија ту чињеницу није разматрала и констатовала иако су поједини чланови Градске изборне комисије на седници на којој је то решење донето истицали да је приговор разумљив и да се ради о техничкој грешци која је исправљена, јер је поднесак уручен у 20.47 часова на седници која је започета у 20.00 часова, што је противно чл. 17. Пословника Градске изборне комисије (“Службени лист Града Ниша” број 13/22). Пропуштајући да наведе разлоге којим се руководила приликом поступања на описани начин Градска изборна комисија је повредила одредбу чл. 141. ст. 5. Закона о општем управном поступку, јер није

навела ове чињенице, нити је образлагала своје правне закључке о томе зашто сматра да нема места примени одредбе чл. 97. Закона о општем управном поступку, када су поднесци са исправком очигледно достављени пре доношења побијаног решења, већ је само констатовано да је приговор неразумљив. Са друге стране првостепени орган иако одбацује поднети приговор као неразумљив, по њему ипак поступа и утврђује да су записници о раду бирачких одбора са бирачког места број 25 ГО Палилула и број 4 ГО Медијана уредни, потписани од стране председника и чланова бирачког одбора, да у њима нема примедби, као и да су подаци о резултатима гласања са ових бирачких места логичко-рачунски исправни. Стога је нејасно зашто је приговор разматран ако је неразумљив, на који је начин Градска изборна комисија утврдила чињенице о исправности наведених аката бирачких одбора, када исти нису разматрани на седници на којој је донето побијано решење, шта је заправо суштина побијене одлуке тј. да ли је приговор неразумљив или неоснован. С обзиром да су овакви разлози побијеног решења противуречни његовој изреци, јер је очигледно Градској изборној комисији било потпуно јасно и разумљиво шта се приговором тражи, па је у том смислу и утврђена исправност аката и бирачких одбора, додуше на незаконит начин, јасно је да се такво решење мора поништити због свих наведених основа. У жалби је предложено да Виши суд поништи побијано решење.

Градска изборна комисија Ниш је доставила одговор на жалбу број 013-710/2024 од 10.06.2024. године у коме је навела да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица. Сматра да разлози наведени за поништавање решења нису основани и остаје у свему као у донетом решењу о одбацивању приговора број 013-655/2024 од 7. јуна 2024. године. Поред тога Градска изборна комисија је посебно навела да је поднети приговор неразумљив, јер се односи на два бирачка места и то бирачко место број 25. ГО Палилула и бирачко место број 4. ГО Медијана. За једно бирачко место се наводе неправилности, а за друго бирачко место се тражи доношење решења о измени записника о раду бирачког одбора. Самим тим, Градска изборна комисија није била у могућности да поступа по приговору, јер није могла да утврди на које се бирачко место приговор подноси. Тачни су наводи из приговора да захтев за доношење решења за измену записника са бирачког места које је као друго наведено у приговору, није обавезан део приговора али када се исти наведу у приговору и то за друго бирачко место, они доводе до тога да приговор чине неразумљивим. Наводи жалиоца у којима тврди да је Градска изборна комисија била у обавези да га приликом предаје приговора, примењујући члан 59. Закона о општем управном поступку, обавести на који начин да уреди поднети приговор, нису основани. Градска изборна комисија Ниш је на становишту да се у овом случају не примењује Закон општем управном поступку, као општи закон, већ Закон о локалним изборима, као посебан закон, односно да у овом случају Закон о локалним изборима има предност у односу на Закон о општем управном поступку. У супротном орган, односно Градска изборна комисија би имала рок од 8 дана од дана пријема приговора да обавести подносиоца приговора да уреди поднесак, чиме би се сви рокови за предузимање изборних радњи који су прописани Законом о локалним изборима обесмислили, а рок да се уреди поднесак би био безмало три пута дужи него рок за подношење самог приговора. У прилог овом позвала се на

пресуду Вишег суда у Нишу број Уж 3/2024 од 23.5.2024. године, у којој се наводи да у случајевима када исту материју регулишу два прописа, при чему један то чини на општи, а други на посебан начин, примениће се онај правни акт који предметну материју регулише на посебан начин, а пропис којим је предвиђена општа регулатива, ће се примењивати само у оном делу у којем није у супротности са посебним прописом. У вези са наводима да је жалилац поднео поднесак за измену приговора најмање четири сата пре одлучивања о приговору и да се то може утврдити из пријемног штамбиља комисије, истичемо да је наведени поднесак примљен и заведен у Градску изборну комисију Ниш дана 7.6.2024 под бројем у 013-639/2024 без уписивања времена, као и то да је исти заведен после позива за 40. седницу Градске изборне комисије Ниш бр. 013-635/2024 на којој се одлучивало о поднетом приговору и која је заказана за 19,00 часова истог дана. Градска изборна комисија сматра да је Законом прописано, да је рок за подношење приговора истекао протеком 72 часа од објављивања на веб-презентацији Републичке изборне комисије и да је жалилац само у том року могао да поднесе захтев измену приговора. У супротном, уколико би се прихватило другачије становиште, био би обесмишљен рок прописан Законом о локалним изборима, да комисија о приговору одлучује у року од 72 сата од пријема приговора, тако да се и у овом случају не може узети у обзир сходна примена члана 97. Закона о општем управном поступку. Из свих наведених разлога предложила је да Виши суд у Нишу одбије поднету жалбу као неосновану.

По пријему жалбе и списка предмета, Виши суд је утврдио да је Градска изборна комисија списе предмета доставила у фотокопији, осим одговора на жалбу и да није доставила сву потребну документацију, те је дописом 24Гж.11/24 од 10.06.2024. године наложио да се жалба 013-696/2024 од 09.06.2024.године и поднесак подносиоца приговора број 013-639/2024 од 07.06.2024.године доставе у оригиналу, као и да се достави записник са 40. Седнице Градске изборне комисије одржане 07.06.2024. године будући да исти није достављен уз списе предмета.

Дана 10.06.2024. године у 13.55 часова, благовремено је подносилац жалбе, непосредно предао Вишем суду у Нишу допуну жалбе, изјављене против решења Градске изборне комисије Ниш број 013-655/2024 од 07.06.2024. године. У допуни је наведено да је побијано решење донето уз повреду правила поступка из чл. 63. ст. 4. Закона о општем управном поступку у вези са чл. 23. Пословника Градске изборне комисије Ниш ("Службени лист Града Ниша" број 13/22). Наведеним одребама прописана је садржина, начин вођења и дејство записника о раду Градске изборне комисије, па се у том смислу наводи да се о раду седнице води записник, записник садржи главне податке о раду на седници, нарочито о предлозима о којима се одлучивало, са именима учесника у расправи, о одлукама, закључцима и другим актима који су на седници донети, као и о резултатима гласања на седници и да након усвајања записник потписују председавајући и секретар. Осим што садржи податке о предузетим радњама, записник о раду садржи и изворнике свих одлука донетих на седници на којој је сачињен. Записник свој правно дејство може да произведе тек када се писмено сачини, усвоји од стране Градске изборне комисије Ниш и када га потпишу председавајући и секретар комисија, тек тада се може сматрати да су и формалне донете све оне одлуке садржане у записнику о раду, па

се на основу таквог изворника могу израђивати писани отправци тих одлука које у свему морају одговарати одлукама у самом записнику-изворнику. С обзиром да до дана писања допуне жалбе Градска изборна комисија није усвојила записник са седнице одржане дана 07.06.2024. године, на којој је одбијен приговор, нити су записник потписали председавајући и секретар комисије, то се у смислу наведених одредби не могу сматрати да су одлуке о приговору донете, па није било места ни писаној изради истих. Како не постоји правилно и у складу са законом односно другим прописом сачињен изворник, то није могуће утврдити да ли такво писмено израђено решење одговара решењу донетом на седници, да ли је Градска изборна комисија Ниш била прописно састављена, да ли је постојала прописана већина за доношење одлуке, да ли је било и каквих предлога, да ли је о њима одлучивано и на који начин, због чега је побијено решење морало бити поништено. У том смислу је утврђен и правни став Управног суда усвојен на седници свих судија одржана дана 29.10.2012. године који гласи “У списима предмета колегијалног органа, достављеним Управном суду поводом тужбе изјављене против одлуке тог органа, мора се налазити записник о већању и гласању. Записником о већању и гласању колегијалног органа се сматра и записник или потписан и оверен извору записника са седнице колегијалног органа који садржи све елементе записника о већању и гласању. Такав став је потврђен у већем броју пресуда истог суда као на пример У.10666/17 од 06.02.2020. године. Предложено је да Виши суд поништи побијано решење и предмет врати Градској изборној комисији на поновно одлучивање.

Поступајући по налогу Вишег суда у Нипу 24Уж 11/24 од 10.06.2024.године Градска изборна комисија је дана 10.06.2024. године у 18.53 часова доставила оригинал жалбе Коалиције „Бирамо Ниш“, подносиоца прогашене изборне листе број 013-696/2024, поднесак подносиоца приговора 013-639/2024 од 07.06.2024. године у оргиналу. У пропратном акту је констатовано да Градска изборна комисија није у могућности да достави записник са 40. Седнице јер исти није усвојен на седници Градске изборне комисије.

Одлучујући о допуштеној, благовременој и од овлашћеног лица поднетој жалби и допуни жалбе Виши суд у Нишу је, у складу са одредбом члана 87. став 1, у вези са одредбом члана 85. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/22), оценом навода истакнутих у жалби, ожалбеног решења и комплетних списа ове изборне ствари, нашао да је жалба основана.

Из побијаног решења и стања у списима предмета произилази да је колиција “Бирамо Ниш” поднела приговор преко овлашћеног лица Милоша Нешића Градској изборној комисији Ниш, дана 05.06.2024.године, који је заведен под бројем 013-595/2024 у 19,55 часова. Приговор је поднет на утврђен резултат избора од стране бирачког одбора на бирачком месту број 25 Палилула на изборима за одборнике Скупштине Града Ниша одржаним 02.06.2024..године, наведен у записнику о раду бирачког одбора са наведеног бирачког места. У приговору је наведено да је непосредним увидом у бирачки материјал након завршетка гласања који су извршили овлашћени представници коалиције „Бирамо Ниш“ у смислу чл. 54. ст. 1. Закона о народним посланицима, у вези са чл. 8. ст. 1. Закона о локалним изборима, утврђено да је у записнику о раду бирачког одбора констатовано да изборна листа

број 1 Александар Вучић – Ниш сутра освојила 309 гласова, а пребројавањем бирачких листића је утврђено да је за наведену листу гласало 307 бирача. С обзиром на ограничања прописана одредбом чл. 54. ст.3. Закона о избору народних посланика представници коалиције „Бирамо Ниш“ приликом увида у изборни материјал нису били у могућности да описане недостатке забележе другим средствима већ само бележењем утврђених чињеница. У приговору је предложено да Градска изборна комисија усвоји приговор и решењем измени записник о раду бирачког одбора са изборног места број 4 Медијана, тако што ће утврдити тачан број гласова које су добиле проглашене изборне листе. Поднеском број 013-639/2024 од 07.06.2024. године овлашћено лице за заступање подносиоца приговора је на основу чл. 97. ст. 1. Закона о општем управном поступку поднело измену приговора број 013-595/2024 од 05.06.2024. године, односно поднеском исправило начињену грешку у задњем пасусу приговора, тако да исти треба да гласи „Полазећи од изложеног предлажем да Градска изборна комисија Града Ниша усвоји приговор и решењем измени записник о раду бирачког одбора са изборног места број 25 Палилула, тако што ће утврдити тачан број гласова које су добиле проглашене изборне листе.“ Увидом у достављени поднесак број 013-639/2024 од 07.06.2024. године, у оригиналу, Виши суд у Нишу је утврдио да на овом примерку не стоји констатација у које време је поднесак примљен у Градској изборној комисији. Из фотокопије овог поднеска достављеног уз жалбу је утврђено да на том примерку стоји време пријема у Градској изборној комисији Ниш „у 20.47 часова“. Из одлуке о сазивању 40. Седнице Градске изборне комисије Ниш број 013-635/2024 од 07.06.2024. године је утврђено да је 40. Седница заказана за петак 07.06.2024. године са почетком у 19.00 часова, те да је прва тачка дневног реда разматрање и одлучивање о приговорима, између осталих и о приговору број 013-595/2024 од 05.06.2024. године. Градска изборна комисија није доставила записник са 40. Седнице до доношења одлуке у овој изборној ствари, јер исти није усвојен на седници Градске изборне комисије Ниш.

Код оваквог стања ствари, Градска изборна комисија Ниш је одбацила наведени приговор, као неразумљив. У образложењу решења је навела да је приговор неразумљив зато што подносилац приговора износи да су наведене неправилности уочене у изборном материјалу са изборног места број 25 у Градској општини Палилула, а предлаже да Градска изборна комисија Града Ниша решењем измени записник о раду бирачког одбора са бирачког места број 4 у Градској општини Медијана. Поред наведеног Градска изборна комисија истиче да су записници о раду бирачких одбора са бирачког места број 25 у Градској општини Палилула и бирачког места број 4 у Градској општини Медијана уредни, потписани од стране председника и чланова бирачки одбора, да у њима нема унетих примедби на рад бирачких одбора као и да су подаци о резултатима гласања са вих бирачких места логичко-рачунски исправни.

Одредбом члана 81. Закона о локалним изборима је прописано да приговор мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито: 1) означавање да се приговор подноси изборној комисији; 2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште подносиоца приговора ако је подносилац приговора

физичко лице; 3) назив и седиште подносиоца приговора и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца приговора ако је подносилац приговора правно лице; 4) назив проглашене изборне листе, назив подносиоца проглашене изборне листе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе ако приговор подноси подносилац проглашене изборне листе; 5) потпис подносиоца приговора; 6) предмет приговора, а нарочито тачан назив одлуке уз означање доносиоца, датума доношења и броја под којим је заведена одлука ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео ако се приговором оспорава радња у изборном поступку; 7) чињенице на којима се заснива приговор; 8) доказе. Ако је приговор неразумљив или непотпун, изборна комисија доноси решење којим га одбацује.

Из наведене законске одредбе произилази да изборна комисија доноси решење којим одбацује приговор уколико утврди да је исти непотпун или неразумљив. Приговор је непотпун уколико не садржи све оно што је потребно да би се по њему могло поступати, а нарочито ако не садржи елементе који су таксативно побројани, а неразумљив је ако се из његове садржине не може утврдити коме је поднет, ко га је поднео, која се одлука или радња у изборном поступку оспоравају.

Одредбом члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16 и 95/18- аутентично тумачење), прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари, док је одредбом члана 141. став 4. истог закона, прописано да образложење решења мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог.

Код наведеног чињеничног и правног стања ове изборне ствари, Виши суд у Нишу налази да је ожалбено решење донето уз битну повреду цитираних одредаба чл. 102. став 1. и 141. став 4. Закона о општем управном поступку, због чега је морало бити поништено.

Наиме, основано се у жалби подносиоца истиче да су нејасни разлози Градске изборне комисије да је приговор неразумљив због тога што подносилац приговора износи да су наведене неправилности уочене у изборном материјалу са изборног места број 25 у Градској општини Палилула, а предлаже да Градска изборна комисија Града Ниша решењем измени записник о раду бирачког одбора са бирачког места број 4 у Градској општини Медијана, не ценећи притом да да ли предлог одлуке коју треба да донесе изборна комисија представља обавезну садржину приговора из члана 81. Закона о локалним изборима, а из описа радње у изборном поступку се јасно види о којим неправилностима се ради и на ком

бирачком месту.

Такође, Градска изборна комисија није дала разлоге да ли је и од каквог значаја чињеница да је подносилац приговора у поднеску 013-639/2024 од 07.06.2024.године исправио грешку учињену приликом писања приговора и то у делу у коме је садржан предлог одлуке, да ли је ова чињеница констатована на записнику са 40. Седнице Градске изборне комисије одржане 07.06.2024. године будући да овај записник није достављен Вишем суду у Нишу, до доношења одлуке о жалби. Ово тим пре што у поднеску број 013-639/2024 од 07.06.2024.године достављеном Вишем суду у Нишу, на увид у оригиналу, није наведено тачно време пријема поднеска, иако се ради о битном податку док из примерка поднеска у фотокопији који је доставио подносилац жалбе произилази да је на том примерку констатовано да је поднесак примљен у Градској изборној комисији у 19,47 часова, те је нејасно када је примљен поднесак и да ли је исти Градска изборна комисија могла да цени приликом одлучивања о приговору.

Основано се у жалби истиче да образложење ожалбеног решења не садржи разлоге за одлуку каква је дата у диспозитиву, будући да је Градска изборна комисија у диспозитиву одбацила приговор подносиоца, као неразумљив, док је у образложењу решења констатовала и да су записници о раду бирачких одбора са бирачког места број 25 у Градској општини Палилула и бирачког места број 4 у Градској општини Медијана, уредни, потписани од стране председника и чланова бирачких одбора, да у њима нема унетих примедби на рад бирачких одбора, као и да су подаци о резултатима гласања са ових бирачких места логично-рачунски исправни. Стога је нејасно како је и зашто Градска изборна комисија приговор разматрала ако је неразумљив како је то констатовала у диспозитиву решења, на који начин је Градска изборна комисија утврдила чињенице о исправности наведених аката бирачких одбора ако је приговор неразумљив, те да ли је ове чињенице разматрала на седници на којој је донето побијано решење будући да у поступку по жалби није достављен записник са 40.Седнице Градске изборне комисије Ниш.

Из наведених разлога, налазећи да је ожалбеним решењем повређен закон на штету жалиоца, Виши суд у Нишу је применом одредбе члана 40, 41.и 42. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), који се сходно примењује на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима и у смислу одредбе члана 86.ст.2. и 87.ст. 1. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ВИШИ СУД У НИШУ, дана 11.06.2024. године, у 13,45 часова, 24Уж 11/24

Записничар- судијски помоћник
Александар Цекић, с.р.

Председник већа-судија
Томислав Трајковић,с.р.

ЗТО: Управител судске писарнице

